

Štoreški

ŽELEZAR

LETO XXV

1987

APRIL

Št. 3

GLASILO DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE ŽELEZARNE ŠTORE

TRAGIČNA DELOVNA NESREČA

V soboto, 28. februarja, je prišlo v TOZD Jeklarna do težke delovne nesreče, v kateri so izgubili življenje naslednji naši sodelavci:

ZELIČ JOŽE, skupinovodja iz Vodruž 14, Šentjur,
HROVAT IVAN, delovodja iz Pečovnika 57, Celje,
FAJS ŠTEFAN, livar I iz Cerovca pod Bočem 38 b, Rogaška Slatina,
PEČEK DARKO, odpremnik gredic iz Osence 1, Celje in
FIRANT STANISLAV, livar I iz Podlešja 1, Šentjur.

V nesreči sta se težko poškodovala JESENKO ANTON iz Spodnje Kostričnice 26, Podplat in JANCIC EMIL iz Šentvida pri Planini 31, ki sta izven življenjske nevarnosti.

Do nesreče je prišlo, ko se je prevrnila ponovca s približno 50 tonami taline, ki je pljusnila po delavcih, ki so delali na konti napravi.

Vse delavce Železarne Štore je ta najhujša delovna nesreča v 130 letni zgodovini železarne izjemno pretresla. V teh težkih trenutkih je delovni kolektiv prevevala žalostna bolečina in spomin na sodelavce, ki so umrli ob izpolnjevanju svojih delovnih dolžnosti. Sočustvovali smo s svojci preminulih in jim skušali te za njih najtežje trenutke lajšati z našo pomočjo.

Na skupni žalni seji delavskih svetov TOZD Jeklarna, delovne organizacije Železarne Štore in SOZD Slovenske železarne smo dne 2. 3. 1987 počastili spomin na tragično preminule sodelavce, ki so umrli v delovni nesreči v jeklarni. Na žalni seji so prisostvovali svojci tragično preminulih, predsednik predsedstva SRS tov. France Popit, delegacija Izvršnega sveta SR Slovenije, predstavniki republiških institucij in organizacij, delegacije Skupščine občine Celje, delegacije občinskih in regijskih družbenopolitičnih organizacij, delegacije delovnih partnerjev in strokovnih ustanov, ki z nami sodelujejo, koordinacijski odbori vseh TOZD in DSSS, člani delavskega sveta SOZD, delovne organizacije, TOZD Jeklarna in številni delavci Železarne Štore.

Najprej so se vsi udeleženci seje in zaposleni v Želézarni ob žalostnem zavijanju tovarniških siren z enominutnim molkom spomnili umrlih sodelavcev in počastili njihov spomin.

V nadaljevanju je predsednik delavskega sveta delovne organizacije tov. Žibret Milan izrazil globoko žalost, ki nas je prevevala v teh težkih trenutkih in se zahvalil vsem za izražena sožalja in pomoč.

Predsednik KPO tovariš Burnik Dušan je v imenu delavcev Železarne Štore izpovedal vso žalost, ki smo jo v teh trenutkih čutili delavci železarne.

V imenu občine Celje in njenih občanov je zaposlenim Železarne izrazil sožalje predsednik Izvršnega sveta tovariš Miloš Pešec. Ta dan je bil v celjski občini proglašen za dan žalovanja in tako so vsi občani Celja počastili spomin na umrle.

V naslednjih dveh dneh se je množica železarjev udeležila pogrebov za preminulimi sodelavci. Na pogrebih v Rogaški Slatini, Kalobju in v Celju smo se za vedno poslovili od naših dobrih sodelavcev, ki se 28. 2. 1987 niso vrnili med svoje domače iz nočne izmene v jeklarni.

Pomoč in izražena sožalja s strani delovnih organizacij, družbenopolitičnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij so nam v težkih trenutkih izpričevali solidarnost do delovnega kolektiva Železarne Štore in nam pomenili uteho v tem smislu, da ob tej nesreči nismo ostali sami. Na tem mestu se zahvaljujemo vsem za izraženo solidarnost in pomoč.

Danes, ko to objavljamo v našem tovarniškem glasilu, je preteklo že nekaj časa od tiste žalostne sobote, vendar spomin na pokojne in poškodovane sodelavce še živi in bo tudi živel, dokler bo stala železarna. Čeprav vzroki nesreče še niso raziskani, skušamo ugotoviti, kaj je pravzaprav povzročilo katastrofo – predvsem z namenom, da se takšne stvari v prihodnje ne bi ponavljale. Pri tem nas moti napačno pisanje sredstev javnega obveščanja ob tej nesreči, ki so na podlagi površnih ugotovitev delali napačne zaključke v zvezi z vzroki nesreče.

Na zadnji seji delavskega sveta smo slišali poročilo o izkazani pomoči svojcem ponesrečenih in imenovali poseben odbor, ki bo skrbel za pomoč družinam ponesrečenih delavcev in skrbel, da bo Železarna Štore pomagala tem družinam pri razreševanju njihovega socialnega stanja in šolanja otrok.

V Želézarni Štore trenutno vlagamo vse napore, da bi posledice te težke nesreče čimprej sanirali; skušamo družinam pokojnih z našo železarsko solidarnostjo čimbolj pomagati in omiliti njihovo žalost, obenem pa se zavedamo z žalostjo v srcu, da smo se za vedno poslovili od naših sodelavcev. Ohranili jih bomo v trajnem spominu kot dobre in vestne sodelavce in prijatelje.

Zelič Jože

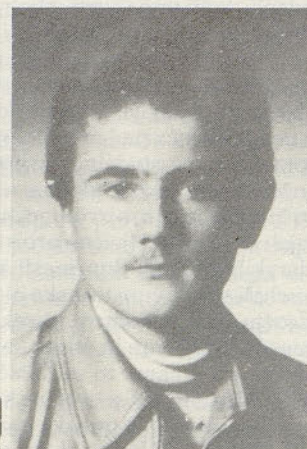
Hrovat Ivan

Firant Stanislav

Fajs Štefan

Peček Darko

SLAVA NJIHOVEMU SPOMINU!

GOVOR PREDSEDNIKA KPO NA ŽALNI SEJI DNE 2. 3. 1987

NESREČA V JEKLARNI

Z globoko bolečino v srcu strmimo v spoznanje u usodi življenja, o trenutni minljivosti, ki je z vso ostrino zarezala svojo ost v naš kolektiv.

Z najhujšo bolečino je usoda življenja odprla rane v družinah naših petih preminulih sodelavcev. V teh najtežjih trenutkih globoko sočustvujemo z njimi vsi, naš žalni zbor, celoten kolektiv Železarne Štore in širša celjska, slovenska in jugoslovanska javnost.

V soboto, 28. februarja, je nekaj pred peto uro zjutraj v normalnem ritmu doslej več desetisočkrat ponovljenega tehnološkega procesa v jeklarni pred pričetkom ulivanja jekla na prvi napravi za neprekinjeno litje prišlo do katastrofe. Zgodila se je tragedija, kakršne so se že pripetile v svetu v pogojih obratovanja jeklarni in tudi že v naši državi, pa vendar najhujša in najbolj boleča v obstoju – življenju in delu Železarne Štore v vsej njeni 130-letni zgodovini. V trenutku je ugasnilo pet življenj, večinoma mladih (v povprečni starosti 37 let), naših dobrih in preizkušenih delavcev s pripadnostjo do svojega dela, do kolektiv in z voljo po ustvarjanju. Osupli strmimo ob dejstvu in spoznanju, da nas je doletela tako težka in tragična nesreča, ko smo pred kratkim ugotavljali, da je v zadnjih sedmih letih ob nenehnem resnem naporu za varstvo pri delu bilo v pomembnem upadanju število izrednih dogodkov, njihova pogostost in resnost.

V tej težki nesreči, dne 28. februarja 1987, so umrli:

Delovodja IVAN HROVAT iz Pečovnika pri Celju, rojen 14. decembra 1957. leta, v Železarni Štore zaposlen od leta 1975, poročen, oče dveh rso mladih otrok.

Skupinovodja JOŽE ZELIČ iz Vodruža pri Šentjurju, rojen 21. avgusta 1938, v Železarni Štore zaposlen od leta 1961, poročen, oče dveh mladoletnih hčerk.

Livar I ŠTEFAN FAJS iz Cerovca pod Bočem, pri Rogiški Slatini, rojen 30. novembra 1951, v Železarni Štore zaposlen od leta 1983, poročen, oče dveh mladoletnih fantov.

Livar I STANISLAV FIRANT iz Podlešja pri Šentjurju, rojen 22. januarja 1948, v Železarni Štore zaposlen od leta 1969, poročen, oče dveh mladoletnih hčerk.

Odpremnik gredic, ki je delal kot livar I, DARKO PEČEK, rojen 17. junija 1965 iz Osence pri Celju, v Železarni Štore zaposlen od leta 1983, še samski.

V težki nesreči sta se poškodovala še livarja I: EMIL JANČIČ, rojen 4. januarja 1943 iz Šentvida pri Planini in ANTON JESENKO, rojen 20. novembra 1963 iz Spodnje Kostrivnice pri Podplatu, ki sta izven življenjske nevarnosti in se zdravita v celjski bolnišnici.

Petih naših sodelavcev in zelo dobrih ter pridnih delavcev ni več med nami. Ni več njihovih razmišljanj, načrtov, upov in rezultatov dela v kolektivu in njihovih domačijah, ki so jih ustvarjali z ljubeznijo do svojih najbližjih, za njihovo skupno prihodnost. Za njimi ostaja globoka, neodumljiva praznina in brezmejna bolečina.

Tehnika in človek sta v razvoju in ustvarjanju sadov družbe usodno povezana. V pospešenem tempu življenja smo vedno bolj priča dogodkom, ko trenutek nepazljivosti – torej človeški dejavnik, kroji usodo naših življenj. Na cesti, v prometu, doma, v proizvodnem delovnem procesu ugašajo življenja.

Tudi v našem tragičnem in nesrečnem primeru je moč ugotavljati prisotnost spleta človeških vplivov. Vsakodnevno prisotne potencialne nevarnosti pri delu s tekočimi kovinami v železarnah in še posebej pri delu s tekočim jeklom v jeklarnah so nenehno opozorilo, da nesreča nikoli ne počiva. Vendar tega opozorila ne spremljamo vsi v vsakem trenutku. Ali je bila res potrebna tako velika žrtev petih mladih življenj, da bomo doumeli spoznanje o največji potrebni pozornosti na vsakem koraku – za varnejše delo, za varovanje najdragocenejšega – življenj naših delavcev.

Tragični dogodek v jeklarni štorske železarne naj bo večni opomnik za sedanjo in bodoče generacije železarjev – naših plavžarjev, jeklarjev, livarjev, valjarjev, vzdrževalcev in drugih, ki se z vprašanji varnosti dela dnevno najbolj soočajo.

Z vso odgovornostjo sprejemamo obvezo, da bo tragični spomin na 28. februar 1987 prežet z našim vsakdanjim delom in naporom, z najbolj varnim delom.

V tem žalnem trenutku se poklanjamo spominu naših petih tovarišev, ki so za vedno odšli od nas, na zadnji poti jih bomo pospremili v naslednjih dneh v njihovih domačih krajih. Neizmerna bolečina bo najbolj občuteno spremljala njihove najbližje – žene, otroke, starše. Le čas bo postopoma celil odprte rane. Kolektiv Železarne Štore bo v teh najtežjih trenutkih z njimi. Sprejemamo obvezo in odgovornost za pomoč prizadetim družinam, še posebej pa pomoč otrokom, ki so ostali brez očetov, pri njihovem nadaljnjem šolanju.

V trenutkih bolečine je prisotna izjemna solidarnost in sočustvovanje organizacij združenega dela – poslovnih partnerjev, delavcev in občanov širom po Jugoslaviji. O tem pričajo desetine in desetine sožalnih telegramov, osebno in telefonično izrečenih izrazov sožalja, pa tudi sporočila o denarni pomoči poslovnih partnerjev za družine prizadetih.

Med številnimi sožalnimi brzojavkami so tudi brzojavke predsednika Zveznega izvršnega sveta – tov. Branka Mikulića in drugih visokih osebnosti našega slovenskega in jugoslovanskega družbenega in političnega življenja.

Vsem domačim, svojcem, sorodnikom in prijateljem izrekamo iskreno, globoko in občuteno sožalje.

Slava spominu preminulih sodelavcev!

Programsko volilna konferenca KS OO ZSMS ŽŠ

V torek, 3. 2. 1987, je bila v Domu železarjev na Teharjah razširjena letna seja KS OO ZSMS Železarne Štore, kateri sta poleg mladih prisostvovala še podpredsednik KPO Železarne Štore in predsednik OK ZSMS Celje Duško Kos. Na seji smo obravnavali delo mladine v preteklem mandatnem obdobju, sprejeli program dela za naslednje mandatno obdobje, podali razrešnico staremu vodstvu in izvolili novo vodstvo KS ZSMS Železarne Štore.

Poročilo o delu KS ZSMS je podal predsednik KS Hribernik Ivan in poudaril, da živimo v vedno bolj zaostrenem obdobju težkih pogojev gospodarjenja, tako v naši DO kot v širši družbeni skupnosti. Pri poslovanju so se pojavljali problemi pri oskrbi z reproviziranimi in surovinami, predvsem iz uvoza, stalno višanje cen vhodnih enot, visoka inflacija. Vse večji problem predstavlja energija, ki je vedno dražja. Stalna in neustavljiva rast cen povzroča padec življenjske ravni, osebni dohodki pa mnogim ne zagotavljajo več socialne varnosti. Pojavljali so se problemi deviznega združevanja in tekoče likvidnosti. Z naporom nam je uspelo zadržati visoki nivo industrijske proizvodnje, na drugi strani pa so finančni rezultati zastajali za rezultati fizične proizvodnje. Mladi smo tudi v tako težkih gospodarskih gibanjih doprinesli k reševanju tekočih družbenih vprašanj. Prenehali smo z enostransko aktivnostjo, usmerjeno izključno v delo na področju športa, kulture in rekreacije. Tudi to delo je zelo koristno, če je seveda kvalitetno in odraz kakovostnih interesov mladine. Toda zavedamo se, da je samo to za ZSMS premalo. Mladinska organizacija je namreč v položaju, ko se srečuje s kadrovskimi problemi, problemi forumskega dela. Vse to jo potiska nazaj na stranski tir v položaj, ko se ukvarja sama s seboj, skratka v takšen položaj, katerega si najbolj vneti nasprotniki mladinske organizacije znotraj in zunaj nje ne želijo. Takšno početje pa mlade odbija, ne čutijo potrebe po organiziranju. ZSMS jim postaja tuja, ne zaupajo več v njeno moč pri reševanju socialnih stanovanjskih problemov ter podobno, čeprav smo na teh področjih že veliko naredili. Ob vsej tej problematiki se pojavlja vprašanje, kakšen je naš položaj, ali

vsi ti problemi ne blokirajo razvoja in krepitve mladinske organizacije, jo vsi ti problemi in reševanje le-teh ne potiskajo počasi in vztrajno na obrobje družbenega odločanja. To v neki meri zavira uveljavitev programskih usmeritev slovenskega in jugoslovanskega mladinskega kongresa. Ko govorimo ali ocenjujemo stanje v mladinski organizaciji, potem vidimo, da je mesto KS ZSMS v njej podobno.

Naloge ZSMS so enake nalogam vseh subjektivnih sil naše družbe. Znotraj teh nalog pa ima ZSMS tudi posebne naloge. Predstavljajo reševanje tistih problemov in vprašanj, ki jim pravimo specifičen družbeno-ekonomski položaj mlade generacije. Na lanski seji smo si zastavili eno ključnih nalog: aktivnejše vključevanje mladih v sodelovanje samoupravnega socialističnega sistema. Vključevali smo se v obravnave poslovanja v naši DO in SOZD SZ, spregovorili smo tudi o zaposlovanju mladih, o stanovanjski problematiki. Nismo pa v celoti izpeljali izvedbe okroglih miz. Le-te smo vključili kot osrednjo temo na seji koordinacijskega sveta. Člani vodstev ZSMS pa se moramo nenehno usposabljanje in izobraževati. Oblike izobraževanja so lahko raznovrstne: razgovori, sestanki, predavanja, javna tribuna, politične šole. Na tem področju smo sodelovali tudi z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami. Tako se je naš mladinec udeležil trimesečne politične šole v Celju. Družbenoekonomsko izobraževanje je izredno potrebno, saj brez tovrstnega znanja ni mogoče politično delo, ni mogoče biti samoupravljalec.

Pri pripravah mladih za obrambo in prepričanje o njeno zmožnosti za uspešno obrambo domovine ima pomembno vlogo tudi negovanje in razvijanje revolucionarnih tradicij naših narodov in narodnosti. V lanskem letu smo organizirali izlet po poteh NOB, ogledali smo si kulturne znamenitosti Dubrovnika in njegove okolice.

Kvalitetno in samoupravno politično delo brez kvalitetnega informiranja ni mogoče. Zato smo že v lanskem letu temu vprašanju namenili večjo pozornost. Pri tem smo se zavzemali za dvoje vrst informacij, to je za informiranje in povratne informacije. Za informiranje smo se posluževali oglasnih desk, osebnih stikov, objavljali smo tudi v Štorskem železarju, Informatorju mladih. Vendar mislim, da se Štorskemu železarju

UVAJANJE CAD/CAM SISTEMA V ŽELEZARNI ŠTORE

Računalniška oprema od leta 1980 dalje omogoča masovni razvoj CAD/CAM sistemov, ki so ekonomsko zanimivi za širok krog koristnikov. Število koristnikov se v razvitih zahodnih državah letno povečuje za 50 %. Na zahodu se ocenjuje, da firme, ki v tem desetletju ne bodo uvedle CAD/CAM sistema v svoj proizvodni proces, ne bodo obdržale svojega tržišča.

DEFINICJA CAD/CAM

Termin CAD/CAM pomeni računalniško podprto konstruiranje in računalniško podprto proizvodnjo. To je tehnologija, ki se ukvarja z uporabo digitalnih računalnikov pri izvajanju določenih funkcij oziroma nalog pri konstruiranju in v proizvodnji.

Ta tehnologija se razvija v smeri večje integracije konstruiranja in proizvodnje, dveh aktivnosti, ki sta bili doslej obravnavani ločeno. Za CAD/CAM se smatra, naj ta dejavnost predstavlja tehnološko bazo za računalniško – integrirano tovarno bodočnosti.

Računalniško konstruiranje /CAD/ definiramo kot uporabo računalniških sistemov za podporo pri snovanju, modificiranju, analizi ali optimizaciji konstrukcije. CAD aparaturna oprema obsega računalnik, enega ali več grafičnih terminalov, tipkovnice in drugo periferno opremo. CAD programska oprema pa obsega računalniške programe za implementacijo računalniške grafike na sistemu in aplikativne programe za pomoč pri reševanju inženirskih nalog uporabniške organizacije. Primeri teh aplikativnih programov obsegajo analizo napetosti in deformacij za komponente, dinamično obnašanje mehanizmov, toplotne preračune in numerično krmiljenje. Računalniško podprto proizvodnjo (CAM) definiramo kot uporabo računalniških sistemov pri načrtovanju, upravljanju in kontroli operacij proizvodnega obrata bodisi z neposredno ali posredno računalniško povezavo s proizvodnimi viri obrata.

CILJ CAD/CAM SISTEMA

Cilj CAD/CAM tehnologije je znižati različne časovne postavke v življenjski dobi izdelka v cilju, da se doseže povečanje produktivnosti, konkurenčnosti in življenjskega standarda. Vpliv CAD/CAM se manifestira pri vseh aktivnostih proizvodnega cikla.

CAD/CAM uveljavlja načelo, da konstruiranje in proizvodnja predstavljata celoto aktivnosti med izdelovalno dobo proizvoda namesto dveh ločenih in nasprotujočih funkcij, kot je to pogosto primer pri konvencionalnem načinu dela.

SODOBEN CAD/CAM SISTEM

Sodobni CAD/CAM sistemi bazirajo na interaktivni računalniški grafiki (ICG). Računalnik komunicira z uporabnikom preko katodne cevi (CRT), kjer konstrukter kreira sliko izdelka.

Tipičen interaktivni grafičen sistem je kombinacija aparaturne in programske opreme. Aparaturna oprema obsega centralno procesno

(Nadaljevanje z 2. strani)

Programsko volilna konferenca KS OO ZSMS

in informatorja mladih vse premalo poslužujemo. Zavedati se moramo, da informiranost ni nikoli zadostna in še manj prevelika.

Mladinske delovne akcije predstavljajo eno najbolj množičnih dejavnosti ZSMS. Tako smo evidentirali brigadirje za OK ZSMS Celje in Sentjur. Evidentirali smo tudi brigadirje za brigado jugoslovanskih železarn »Nobert Veber«, katera je lansko leto delala na obnovi hladne valjarne, ki jo je lani marca prizadejal požar. Naša DO je že šesto leto pokrovitelj MDB Cvetka Jerin, ki jo organizira Center za prostovoljno delo pri OK ZSMS Celje. Komandant brigade je bil iz naše DO, in to še eno izmeno v štabu akcije. Brigada v okviru SOZD pa je lani delala na Jesenicah in na mladinski delovni akciji Ivarčko jezero '86. Tu bo brigada SOZD delala tudi letos. Lokalne delovne akcije, ki jih je organiziral klub brigadirjev, sodelujejo pri urejanju okolja na Slivniškem jezeru. Imeli smo tudi lokalno štafeto mladosti; v okviru SOZD SŽ smo mladi povezani preko delovne organizacije v svet ZSMS SOZD SŽ. V preteklem letu smo spregovorili o poslovanju SOZD in delu mladine v okviru SOZD. Skupaj z Žično smo organizirali srečanje mladine SOZD SŽ, 13 naših mladincev se je lani udeležilo že 9. tradicionalnega srečanja mladih črne metalurgije, ki je bilo meseca septembra v Lukovcu. Skupaj z Žično smo bili organizatorji interne mladinske politične šole, katere so se udeležili tudi mladi iz Železarne Ravne. V lanskem letu smo imeli 13 sej, na katerih smo obravnavali problematiko mladih, se dogovarjali o delu ter problemih in izmenjavi izkušenj OO ZSMS v TOZD/DSSS. Seveda je za dobro delo potrebno nenehno povezovanje OO ZSMS med seboj v okviru delovne organizacije

enoto, eno ali več delovnih postaj (vključno grafične terminale in periferne naprave, kot so tiskalniki, risalniki in oprema za risanje.

Programska oprema obsega računalniške programe, ki so potrebni za implementacijo grafičnega procesiranja na sistemu. Programska oprema obsega tudi dodatne specializirane aplikativne programe za reševanje določenih inženirskih nalog, ki jih zahteva uporabniška organizacija.

Interaktivna računalniška grafika je orodje, ki ga konstrukter uporablja za reševanje konstrukcijskega problema.

Konstrukter opravi del procesa, za katerega najbolj ustrezajo človeške sposobnosti (koncepiranje, razmišljanje), računalnik izvaja naloge, ki najbolj ustrezajo njegovi sposobnosti (hitrost računanja, prikaz informacij, obdelava velikih množin podatkov) in rezultat presega vsoto obeh komponent.

Pomemben vzrok za rabo CAD sistema je tudi v tem, da nudi priložnost za razvoj baze podatkov, ki je potrebna za izdelavo proizvoda.

V integriranem CAD/CAM sistemu je vzpostavljena direktna zveza med konstruiranjem in izdelavo proizvoda. Namen CAD/CAM ni le avtomatizirati določene faze konstruiranja in določene faze proizvodnje, temveč tudi avtomatizirati prehod od konstruiranja k izdelavi oziroma proizvodnji. Razviti so že računalniško bazirani sistemi, ki kreirajo precej podatkov in dokumentacije, ki se zahteva za načrtovanje in upravljanje izdelovalnih operacij za proizvod.

Integrirana CAD/CAM baza podatkov obsega vse podatke o izdelku, ki se generirajo med konstruiranjem (geometrijski podatki, seznam materiala, kosovnice, specifikacije materiala itd.) in med proizvodnjo (tehniološki postopki, sezname orodij, nivo kvalitete itd.).

Zaželena povezava med CAD/CAM bazo podatkov in CAD ter CAM

Nekaj potencialnih prednosti, ki so rezultat uvajanja CAD kot integriranega CAD/CAM sistema:

- 1.) Povečana inženirska produktivnost.
- 2.) Krajši roki.
- 3.) Modifikacije po zahtevah naročnika so lažje izvedljive.
- 4.) Izboljšana natančnost konstrukcije.
- 5.) Omogoča boljše funkcionalno analizo za reduciranje testiranja prototipa.
- 6.) Izboljšana produktivnost pri konstruiranju orodij.
- 7.) Manj napak pri NC programiranju.
- 8.) Večja učinkovitost vodilnega konstrukcijskega osebja.
- 9.) Boljše komunikacijske povezave in večje razumevanje med inženiringi, konstrukterji, poslovnim osebjem in raznimi projektnimi skupinami.

Podobno kot za CAD se lahko razčleni tudi prednost CAM, ki obsega vrsto raznih aktivnosti.

UVAJANJE CAD/CAM SISTEMA

Uvajanje CAD/CAM sistema je tripartitno, kjer lahko strojno in sistemsko opremo kupimo, dočim aplikativne programske opreme v nobenem primeru ni možno v celoti kupiti. Izdelava aplikativne programske

(Nadaljevanje na 4. strani)

in pa tudi izven nje. Organizirana so bila razna športna in družabna srečanja, kjer smo si mladinci izmenjevali delovne izkušnje in spregovorili o problemih, ki tarejo mlado generacijo, in razreševanju le-teh.

V bodoče bomo morali posvetiti še več moči za tesnejše sodelovanje med OO ZSMS in KS ZSMS, tesno sodelovanje z ostalimi družbenopolitičnimi dejavniki in samoupravnimi organi DO Železarne Štore. Zavzemati se bomo morali za uresničitev investicijske potrebnosti v vrednosti obračunane amortizacije, dati še večji poudarek idejnopolitičnemu izobraževanju mladih z najrazličnejšimi oblikami okrogle mize – seminarji. Potrebno je aktivno vključevanje slehernega mladincev na vseh področjih dela in življenja, kjer je prisotnost mladih potrebna. Ob koncu poročila se je tov. Hribernik zahvalil za dobro sodelovanje s sindikatom in ZK, kar pričajo skupne akcije, in izrazil željo po takšnem sodelovanju tudi nadalje. Enaka zahvala velja KPO za stalno podporo, prav tako pa OK ZSMS Celje in predsednik je izrazil željo za tako sodelovanje tudi v prihodnjem obdobju. Po poročilih je sledila razprava. Zaključki mladinskega dela: večji poudarek bo treba dati kvaliteti, spremeniti odnos do dela, večjo skrb nameniti delu s pripravniki. Podpredsednik KPO tov. Marolt nam je podal nekaj informacij o težavah, ki so se pojavljale v naši DO in odgovoril na nekatera vprašanja.

Sprejeli smo tudi program dela za naslednje mandatno obdobje, kjer čaka mladinsko organizacijo še veliko dela, med drugim uresničevanje sklepov 12. kongresa ZSMS. Podali smo razrešnico staremu vodstvu in izvolili novo vodstvo KS ZSMS ŽS. Predsednik je postal tovariš Mirt Brane, podpredsednik pa tov. Podpečan Ladislav. Na koncu so bila podeljena priznanja in nagrade najzaslužnejšim mladincem za delo v mladinski organizaciji ali za kake druge zasluge.

Javeršek Branko

INOVATORJA LETA

Radio-televizija Ljubljana je v svoji še ne dolgo uvedeni oddaji, kjer proglašajo inovatorje leta, ta naslov podelila tudi dvema našima sodelavcema: dipl. ing. metalurgije Tuciću Vasiliju in dipl. ing. metalurgije Mlakarju Francu.

Tov. Mlakar Franc je zaposlen v Železarni Štore od leta 1974. Opravljal je najprej delo asistenta v Livarni I, nato je bil tehnolog v biroju za valje, potem vodja področne priprave proizvodnje za livarno I, sedaj je kot raziskovalec v razvojnem oddelku.

Tov. Tucić Vasilije se je pri nas zaposlil leta 1980. Najprej je delal kot tehnološki termični obdelave v pripravi livarne I in sedaj je vodja področne priprave proizvodnje livarne I.

In kako sta si »priborila« naslov inovator leta?

Ljubljanska banka je razpisala posojila za razvoj novih izdelkov. Železarna Štore je izkoristila to priložnost in z Ljubljansko banko sklenila pogodbo, ki nas je obvezala, da do določenega roka podamo zaključno poročilo o opravljenem delu.

Ljubljanska banka je nato organizirala razstavo vseh inovacij, ki jih je podprla s krediti. Na razstavi so predstavili našo inovacijo »VALJI Z VISOKO VSEBNOSTJO KROMA.« To so valji z novo kvaliteto materiala, iz katerega je možno izdelovati različne proizvode.

Razstava je imela velik odmev, tako se je vključila Radio-televizija Ljubljana in tudi naju izbrala za inovatorja leta.

Kakšno in koliko dela je terjalo od vaju to raziskovalno delo, ki daje novo kvaliteto?

V 5-letnem tovrstnem raziskovalnem delu je bilo treba veliko študijskega dela. Začela sva v livarskem laboratoriju z odlivanjem prob. Mnogo poskusov, več vzorcev in analiz je bilo potrebnih, da sva izločila prave kvalitete, ki so ustrezale. Naredila sva kar nekaj raziskovalnih nalog v sodelovanju z Metalurškim inštitutom, Ljubljana. Valje smo najprej delali za Pivovarno Laško, potem smo jih uspeli plasirati tudi za pivovarne po vsej Jugoslaviji. S temi valji uspevamo nadomeščati valje iz uvoza.

Oba sta registrirana raziskovalca Raziskovalne skupnosti Slovenije?

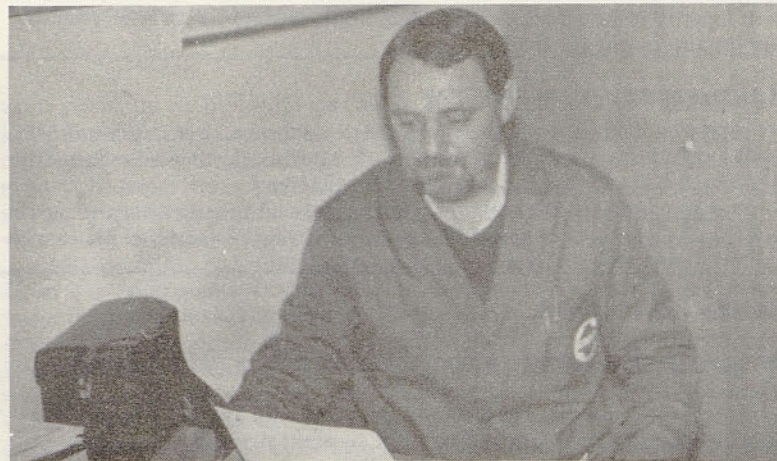
Za status registriranega raziskovalca je potrebno kar nekaj pogojev, na primer določeno število raziskovalnih nalog, objavljanje strokovnih člankov v strokovne revije, predavanja itd.

Naša livarna valjev, kokil in metalurške litine je ena izmed redkih, ki dela vse lite valje?

Delamo valje za metalurgijo in nemetalurgijo, zato je ta proces proizvodnje toliko težji. Iz teh razlogov je bilo potrebno najti nove kvalitete, s katerimi bi nadomestili uvožene valje. Težko je bilo prodreti na tržišče in opravičiti zaupanje kupcev, vendar nam uspeva.

Mlakar Franc, dipl. ing.

Tucić Vasilije, dipl. ing.

(Nadaljevanje s 3. strani)

UVAJANJE CAD/CAM SISTEMA V ŽELEZARNI ŠTORE

opreme, in s tem usposobitev celotnega sistema, je dejavnost, ki jo mora opraviti koristnik v povezavi z institucijo, ki se ukvarja z razvojem in uvajanjem aplikacij. Sistem se uvaja po segmentih, kar traja 2-3 leta. Celoten sistem začne funkcionirati po približno 5 letih programsko razvojnega dela.

POTREBNA OPREMA ZA ZAČETEK AKTIVNOSTI

- Mini računalnik (32-bitni)
- Grafična postaja - 2 kompleta
- Ploter in ostala periferna oprema
- Programska oprema

Strojna oprema mora zagotoviti ustrezno in zadostno zmogljivost za potrebe profesionalnih grafičnih aplikacij, čemur že ustrezajo sodobne izvedbe mini računalnikov.

Kdaj sta se začela ukvarjati z inovacijskim delom?

Dolgo nisva pripravljala posebnih inovacijskih predlogov, saj sva smatrala nekatere možnosti kot delovno dolžnost. Prvo sva prijavila pred štirimi leti z naslovom »OPTIMIZACIJA ŽARENJA VALJEV«. Tu sta sodelovala še dva sodelavca iz Energetike. Zanj smo sprejeli na razstavi RAST-YU srebrno plaketo in naziv inovatorji Celja. Predstavili smo jo v Železarskem zborniku in v Livarskem vestniku in odmev nanjo je bil zelo pozitiven. Kot zanimivost so jo objavili npr. tudi v ruski reviji. Predvsem ta inovacija nama ostaja v spominu kot neka vrednost, za katero sva vložila veliko dela. Narejenih je bilo 5 raziskovalnih nalog v sodelovanju z Metalurškim inštitutom in Fakulteto.

Kaj menita o nagrajevanju inovacijskega dela v železarni?

Moti naju, da so prave tehnološke inovacije, za katere je potrebno veliko raziskovalnega dela, v košarici z ostalimi inovacijami. Premalo je ločena inovacija od koristnega predloga. Za pomembnejše inovacije bi moral biti ustanovljen strokovni svet, ki bi ocenjeval inovacije; ne samo glede nagrajevanja, tudi moralni vidik je zelo pomemben.

Veliko je bilo že izrečenega o tem, kaj bi se naj smatralo kot delovna dolžnost in kaj kot inovacija. Zanima me vajino mnenje.

Ce bi »tisto več« raziskovalnega dela dajali v obvezna vsakodnevna opravila, potem bi morali biti z osebnimi dohodki drugače stimulirani, saj to terja nekaj več, kot 8 ur dela na dan.

Oba nadaljujeta študij na tretji stopnji.

Sirjenje znanja je potrebno. Ko opraviš fakulteto, ne smeš zavreči knjig in midva jih nisva. Nenehno izobraževanje je pogoj za dobro delo.

Skrbi?

Da, skrbi nas pomanjkanje metalurških kadrov z visoko izobrazbo. Ni mladih, da bi se uvajali. Več pozornosti bo potrebno posvetiti pridobitvi mladih metalurgov, katerim bi morali zagotoviti primerno pot strokovnega usposabljanja in primerno vrednotenje del in nalog.

Po pripravniški dobi naj bi najprej delali kot tehnologi v proizvodnji. Iz proizvodnje bi se morali usposabljeni v pripravi proizvodnje in po tej strokovni usposobljenosti bi lahko nadaljevali delo v razvoju ali na vodilnih delovnih mestih.

In vajino zadovoljstvo na delovnem mestu?

Zadovoljna, ali pa manj zadovoljna. Delati je pač treba.

V prepričanju, da bosta svoje ustvarjalno delo nadaljevala še naprej, vama čestitam za doseganje uspehe s skupnimi upi, da bo raziskovalno delo v naši delovni organizaciji imelo vidne uspehe, kar nova organiziranost razvojnega oddelka v naši delovni organizaciji pogojuje.

Ana T.

Sistem programske opreme mora biti odprt in v profesionalni izvedbi, ki omogoča široko uporabo aplikativnih programov.

Sestav opreme je potrebno zasnovati tako, da je možno z večanjem obsega dejavnosti dopolnjevati tudi opremo v smislu integriranega CAD/CAM sistema.

ZAKLJUČEK

V prispevku je zbir publiciranih ugotovitev o uvajanju sodobnega proizvodnega sistema s poudarkom na računalniško podprtem konstruiranju kot sestavnem delu proizvodnega sistema.

Uvajanje predlaganega sistema pomeni predvsem trajno aktivnost tehničnih strokovnjakov v razvoju proizvodnega sistema, kar mora biti sestavni del posodabljanja proizvodnje. Smiselno je, da se aktivnosti začnejo takoj, ko je definirana in naročena oprema, a vsako odlašanje z začetkom pomeni v perspektivi slabšanje položaja na tržišču.

POVALEJ Leopold, ing.

OBRAČUNAVANJE IN PLAČEVANJE PRISPEVKOV IN DAVKOV IZ OSEBNEGA DOHODKA IN DOHODKA

Temeljni predpis, ki v republiki Sloveniji ureja način obračunavanja in plačevanja prispevkov in davkov iz osebnih dohodkov, je Zakon o obračunavanju in plačevanju prispevkov za zadovoljevanje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti. Zakon o obračunavanju in plačevanju prispevkov se sicer neposredno nanaša le na prispevke iz osebnega dohodka, Zakon o davkih občanov, ki ureja področje davkov iz osebnega dohodka, pa pravi, da se davek od osebnega dohodka delavcev obračunava in plačuje, kot je s posebnim zakonom določeno za obračunavanje in plačevanje prispevkov tudi za davke družbeno-političnim skupnostim, ki so skupaj z domicilnimi prispevki iz osebnega dohodka vključeni v zbirno stopnjo.

Zavezanec za plačevanje prispevkov je torej vsak delavec, ki prejema osebni dohodek.

Zavezanec za obračunavanje in plačevanje prispevkov je organizacija združenega dela (Železarna Store), t. j. izplačevalka osebnega dohodka. Prispevki se plačujejo iz osebnega dohodka (prispevki iz OD) in iz dohodka temeljne organizacije združenega dela oziroma deovne skupnosti skupnih služb (prispevki iz dohodka).

Osnova za obračunavanje prispevkov in davkov iz osebnega dohodka so bruto obračunani osebni dohodki. Pri obračunavanju prispevkov samoupravnim interesnim skupnostim moramo upoštevati tudi Zakon o uporabi predpisov in o reševanju predpisov med republikami in pokrajinami na področju davkov in prispevkov. Vsi davki iz osebnega dohodka se obračunavajo in plačujejo po domicilu, torej po predpisih in v korist tiste družbeno politične skupnosti, kjer delavec ali njegova družina živi. Prispevki se po zakonu ločijo na domicilne in sedežne.

Stopnje prispevkov se zelo pogosto menjajo in je tako treba upoštevati pri obračunavanju osebnega dohodka tiste stopnje, ki veljajo na dan dviga sredstev za osebne dohodke.

Domicilni prispevki so najpomembnejši za delavčev standard in se uporabljajo v kraju, kjer delavec stanuje, t. j. za osnovno izobraževanje, kulturo, telesno kulturo, neposredno otroško varstvo in socialno varstvo. To so z zakonom določeni prispevki iz osebnega dohodka. Vsi drugi prispevki iz osebnih dohodkov so pomembni za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov na področju materialne proizvodnje, socialne varnosti delavcev, produktivnosti in razvoja gospodarstva ter se plačujejo po sklepih in v korist samoupravnih interesnih skupnosti na območju družbeno-politične skupnosti, kjer je sedež TOZD in DSSS.

Nekateri prispevki iz dohodka, ki se obračunavajo od osebnih dohodkov delavcev, se obračunavajo in plačujejo po sedežnem načelu, nekateri pa glede na kraj trajnega opravljanja dejavnosti. Tako se prispevki za zdravstveno zavarovanje, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, otroški dodatek in zaposlovanje plačujejo samoupravnim interesnim skupnostim na območju, kjer je sedež temeljne organizacije oziroma delovne skupnosti. Vsi drugi prispevki iz dohodka pa se plačujejo tistim samoupravnim interesnim skupnostim, ki delujejo na območju, na katerem TOZD in DSSS trajno opravlja svojo dejavnost – v našem primeru je to občina Celje.

Stopnje za obračun prispevkov od osebnega dohodka morajo biti objavljene v Ur. listu SRS, republiška uprava za družbene prihodke pa objavlja skupni pregled vseh stopenj, uporabljajo pa se osmi dan po objavi v Ur. listu SRS.

Ob dvigih sredstev za osebne dohodke plačujemo tudi vse tiste prispevke iz dohodka glede na osebni dohodek, katerih Zakon o obračunavanju in plačevanju prispevkov ne ureja (npr. stanovanjski prispevek, prispevek za vzdrževanje in obnavljanje komunalnih objektov in naprav skupne rabe, prispevkov za požarno varnost, itd.).

Višina prispevkov in davkov izražena v odstotkih (%) je različna glede na domicil delavca in sedež OZD. Zaradi tega ločimo prispevke, kot je že omenjeno na:

- zbirno stopnjo (po domicilu delavca) in
- sedežno stopnjo (po sedežu OZD).

Prav zaradi tega je potrebno pri vseh tistih delavcih, katerih prebivališče ni v občini Celje (Šentjur, Šmarje, Žalec ...), kombinirati zbirno, t. j. iz občine zaposlenega, in sedežno stopnjo prispevkov in davkov iz osebnega dohodka. Da pa so stopnje različne po občinah, je razvidno iz naslednje tabele – navajamo jih samo nekaj:

Navedeni prispevki so bili veljavni pri obračunu OD za mesec december 1986

Občina	Zbirna stop. domic. delav.	Sedežna stop. sedež OZD	Prispevek solidar.	Skupaj prispevek
Celje	13,87	16,31	0,08	30,26
Šentjur	12,62	16,31	0,08	29,21
Šmarje	12,66	16,31	0,08	29,05
Žalec	13,19	16,31	0,08	29,58

Za primerjavo navajamo višino prispevkov in davkov – zbirna stopnja – tudi za štiri občine iz SR BiH, iz katerih izhajajo naši delavci s stalnim bivališčem in njihovimi družinskimi člani.

Prispevki so bili v veljavi pri obračunu OD za mesec december 1986

Občina	Zbirna stop. domic. delav.	Sedežna stop. sedež OZD	Prispevek solidar.	Skupaj prispevek
Banja Luka	5,19	16,31	0,08	21,58
Bos. Novi	7,46	16,31	0,08	23,85
Bihač	5,78	16,31	0,08	22,17
Doboj	5,17	16,31	0,08	21,56

Iz zgoraj navedenega je razvidno, da je zbirna stopnja, to je domicilna (iz katere delavec s stalnim bivališčem), znatno nižja, sedežna stopnja je enaka za vse zaposlene v Železarni Store, kakor je tudi prispevek za solidarnost enak za vse. Iz tega sledi, da so skupni prispevki precej nižji, kot znašajo za delavce s stalnim bivališčem v SRS.

Prav zaradi tega pride do negotovanja zaradi razlik pri izplačilu osebnega dohodka pri delavcih, ki delajo pod enakimi pogoji, saj so domicilne prispevne stopnje tudi vzrok za razlike pri izplačilu osebnega dohodka posameznika.

Domicilne prispevke in davke po zbirni stopnji nakazujemo na zbirni prehodni račun, odprt v občini delavčevega stalnega bivališča.

Vsi sedežni prispevki in davki pa se obračunavajo po stopnjah, ki se uporabljajo na področju, na katerem je sedež TOZD in DSSS, torej ga plačujemo vsi zaposleni v Železarni Store na žiro račune v občini Celje.

Milena Šturbej

Razmere na področju inovacijske dejavnosti v letu 1986 in aktivnosti v letu 1987

Značilno za leto 1986 je, da se nadaljuje trend rasti, kar lahko ilustriramo s primerjavnimi podatki 5-letnega obdobja.

	1982	1986
število prijavljenih predlogov	102	189
število obravnavanih predlogov	157	285
število sprejetih predlogov	142	258
gospodarska korist	89 milij. din	881 milij. din
plačila inovatorjem	2 milij. din.	16 milij. din
letno število predlagateljev	114	214
% od zaposlenih	3,3	5,9

Letos so se s svojimi inventivnimi predlogi vključili tudi nekateri sektorji delovnih skupnosti, ki prejšnja leta niso bili aktivni na tem področju; zato je tudi več inovacij z netehničnega področja, predvsem v širjenju uporabe računalnika.

Precej je tudi izboljšav, ki se nanašajo neposredno na kvaliteto de-

lovnega okolja, čeprav vsaj delno izboljšujejo delovno okolje vse inovacije.

V letu 1987 bomo nadaljevali z vključevanjem inovacijske dejavnosti v poslovni proces:

1. Za leto 1987 smo planirali inovacijski dohodek, ki ga bo na podlagi podatkov službe za inovacije za tekoče leto potrjeval Svet za raziskave in razvoj kvartalno.

2. V ustreznih samoupravnih aktih bo potrebno opredeliti delitev inovacijskega dohodka.

3. Večjo množičnost lahko dosežemo z načrtnim iskanjem problemov kot novo vsebino dela samoupravnih delovnih skupin, sestavo liste problemov in opredelitvijo pristojnosti reševanja problemov: inovacijski razpisi, delovne naloge, RR naloge.

4. Organiziranje inovacijskega procesa mora biti takšno, da registramo inovacije že v fazi ideje, s selekcijo in organiziranjem realizacije pa usmerjamo razvoj Železarne.

5. Planiranje realizacije inovacij, stroškov in učinkov ter opredeljeno nagrajevanje in delitev inovacijskega dohodka v samoupravnih aktih omogoča tudi nekatere spremembe pristojnosti v odločanju:

- selekcija predlogov za realizacijo naj bi bila stvar strokovno-poslovne odločitve (Svet za RR);

- samoupravni organi pa verificirajo plan in delitev inovacijskega dohodka.

Tratnik Gorazd

POIZKUSNO OBRATOVANJE NOVE NAPRAVE ZA KONTINUIRANO ODLIVANJE JEKLA

Prvi poizkus odlivanja jekla na novi napravi je bil 10. septembra 1986. leta. Šarža je bila le delno odlita (9 ton) zaradi nesinhroniziranega delovanja škarij in hitrosti odlivanja. V nadaljevanju poizkusnega odlivanja, je bilo nujno izvršiti sinhronizirano delovanje vseh podsklopov naprave in odpravljati ponavljajoče se pomanjkljivosti.

Naprava omogoča tri različne načine odlivanja po dveh tehnologijah (odprta in zaprta). Nekatero pomanjkljivosti in okvare sestavnih elementov, ki jih je bilo potrebno nabaviti iz uvoza, so povzročile daljše zastoje in težave pri poizkusnem obratovanju. Ravno tako so se pokazali za nezanesljive posamezni elementi hidravličnega sistema, ki so bili nabavljeni na domačem tržišču.

Največjo težavo je predstavljalo padanje gredic na sekundarne valjčnice za škarjami. To je bil razlog, da nismo preizkusili odlivanje gredic v kv. 220 mm, medtem ko smo v kvadratu 180 mm odlili le 6 šarž.

Pri odlivanju gredic kv. 180 mm smo pričeli z uvajanjem tehnologije zaprtega odlivanja in preizkušanja avtomatskega odlivanja. Ti poizkusi so se nadaljevali pri kvadratu gredic 140 mm. Od začetka novembra meseca odlivamo le kvadrat 140 mm. Do konca meseca marca je na tej napravi bilo odlito 21.500 ton jekla. Odlivane so vse kvalitete jekla iz proizvodnega programa štorske jeklarne.

Proizvodnja po mesecih je bila naslednja:

September	128 ton
Oktober	420 ton
November	1.906 ton
December	3.100 ton
Januar	3.150 ton
Februar	4.651 ton
Marec	7.212 ton

Pomembno je poudariti, da so zahteve po kvalitetnem jeklu vedno večje in se jih skuša zagotoviti z lastno proizvodnjo. Tem zahtevam težko sledimo, saj naprava ni še tako usposobljena, da bi omogočala uspešno odlivanje predvsem nizko ogljičnih jekel. Temu delno prispeva tudi pomanjkanje rezervnih delov in težave pri nabavi ognjevzdržnega materiala iz uvoza ter nedokončanje del s strani Metalne. Ker celotna proizvodnja, v zadnjem času, poteka preko te naprave, je naprava bolj obremenjena in so prisotni zastoji zaradi okvar in odpravljanja registriranih pomanjkljivosti. Tudi dodatna oprema za odlivanje jekla omejuje število odlitih šarž dnevno.

Vseskozi potekajo aktivnosti za odstranjevanje ugotovljenih tehnično-tehnoloških pomanjkljivosti. Odprava teh je odvisna, med drugim, tudi od dobave določene opreme iz uvoza. V zadnjem tednu je bilo več sestankov s predstavniki Concasta, Metalne in Železarne Štore, na katerih so podrobno analizirane vse evidentirane pomanjkljivosti in njihov način ter rok odstranjevanja. Večina del naj bi bila odpravljena v remontu sredi meseca aprila. Pričakujemo, da bo k zanesljivemu obratovanju naprave največ prispevala TOZD Vzdrževanje, ki bo, na podlagi interne dogovora, prevzela napravo v redno vzdrževanje.

Kar zadeva kvaliteto odlitega jekla na novi napravi, se ugotavlja, da je ta na pričakovanem nivoju, če je odlivanje potekalo pod normalnimi pogoji in v okviru tehnoloških predpisov. To potrjujejo preiskave, ki so bile izvršene na jeklih za kovanje in najzahtevnejše vzmeti za izvoz in domače kupce. Kakovostni napredek je predvsem pri zmanjšanju mikro vključkov (K4 pod 20). Prav tako se v jeklu ne pojavljajo več makro vključki. Iz gredic odlitih na novi konti napravi se valjajo okrogli profili do Ø 60 mm, kar prej ni bilo mogoče. Če je prišlo med odlivanjem do težav ali okvar na napravi, so odlite gredice običajno imele večje ali manjše napake v geometriji in na površini. Pri tem ima pomembno vlogo hladilna voda, ki ni zadosti čista in povzroča porušitve hladilnih pogojev. Do prevzema naprave v redno obratovanje je še veliko dela. Najprej je potrebno odpraviti evidentirane pomanjkljivosti na napravi in jo usposobiti za odlivanje gredic kvadrat 180 in 220 mm. Nato sledi funkcionalni in tehnološki preizkus naprave pri omenjenih dveh formatih in šele nato bo naprava prevzeta v redno obratovanje.

Manojlovič Gojko, dipl. met. ing.

POZDRAV LOVINI

Zgodilo se je. Potem, ko so bili trije nedeljski lovi po snegu, grapah in hribih v loviščih naše družine neuspešni, se je drugo februarско nedeljo boginja lovcov Diana milostno nasmehnila lovcema lovske družine Bojansko - Štore in jima namenila lovski blagor. Tonči Rozman je uplenil dva, Lojze Štor pa enega divjega prašiča (povprečno so tehtali 60 kg vsak.) Posebna trofeja je to za lovca Lojzeta, saj je bil kljub dolgoletnemu stažu to njegov prvi »pujssek«. Bilo je veselo ta dan, saj so se vsi prisotni člani zelene bratovščine enako kot oba junaka radovali uspehu. O tem, kako so spravljali prašiče po globokem snegu iz grap na Velikem vrhu do vaških cest, bi se dal napisati poseben članek. »Prašički« so se medtem že spremenili v zelo okusne klobase, trofeje (glave) pa obogatile zbirko obeh uspešnih lovcov.

Njega dni so bili divji prašiči v naših revirjih stalno prisotni in mnogo jih je bilo. Zadnja leta so predhodni, prečkajo teren lovišč LD Bojansko - Štore na poti v bolj ugodna področja, nekaj jih v naših hostah tudi prezimi. Lov nanje ima prav zaradi redkosti posebno draž, dovoljen odstrel je od 1. aprila do 15. februarja. Divja svinja nosi zarod 16-18 tednov, spomladi poleže 4-12 mladičev. Hrani se s poljskimi pridelki in seveda na poljščinah tudi napravi veliko škode (LD v dogovoru s oškodovanci škodo povrne). Hrana je tej atraktivni živali še mrhovina in gozdni sadeži; pravimo, da je prašič vsejed. Lovci dodatno hranimo to živalsko vrsto pozimi, in to z žitaricami, kostonjem in želodom. Najprimernejše okolje je sestav mešanega gozda (bukev, hrast in kostanj) z obiljem gozdnih plovov. Sicer pa si prašič nabere izdatno tolsče za bolj suhe zimske dni. Zanimivo je to, da je pri tej vrsti divjadi družinsko življenje urejeno materialno, saj trop vodi vedno najstarejša svinja, streljati nanjo pa je strogo prepovedano.

Lovca Štor Lojze in Rozman Tonči ob svojem plenu

Divja svinja je ena najbolj inteligentnih živali, reagira na vse spremembe okolja. V tem torej tiči bistvo uspešnosti lova in veselje ob zmagi nad naravno tako obdarjeno živaljo. Lovca Tonči in Lojze sta to en teden pred prepovedjo lova izdatno občutila...

Jok

USPEHI NAŠIH INOVATORJEV

letu 1986 sta predsedstvo Konferenca OO ZS in Komisija za inventivno dejavnost pri delavskem svetu DO prijavila na »Nagradni konkurs za inovacije iz oblasti unapredjenja uslova i humanizacije rada« inovacijo na centralnem hladilnem sistemu v Jeklovleku.

Avtorji inovacije so tov. Nunčič Jože, Cater Stane, Šumej Anton in Ojsteršek Andrej.

Nagradni natečaj je razpisal koordinacijski svet Zveze sindikatov Jugoslavije za inovacije.

V oktobru so predstavniki Zveznega koordinacijskega odbora za inovacije Zveze sindikatov Jugoslavije obiskali Železarno in si v TOZD

Jeklovlek, skupaj s predstavniki inventivne dejavnosti iz železarne, ogledali centralni hladilni sistem, na katerem je bila narejena inovacija.

Se v letu 1986 smo izvedeli prijetno novico, da je bila inovacija nagrajena z drugo nagrado. Vsekakor je to velik uspeh, saj se na teh nagradnih konkurzi inovacije nagrajujejo s prvo, drugo in tretjo nagrado ter s plaketami. Leta 1985 smo prejeli za prijavljeno inovacijo avtorjev tov. Manojlovič, Burič, Mravlak, Žohar, Godicelj in Cmok z naslovom »Ogrevanje jeklarskih ponovc« plaketu, leta 1986 pa torej kar drugo nagrado na tem zveznem natečaju.

Uspehi naših inovatorjev dokazujejo, da je inventivna dejavnost v Železarni Štore vse bolj uspešna, razveseljivo pa je tudi dejstvo, da število inovatorjev raste.

Nagrajencem izrekamo iskrene čestitke.

Ana T.

KADROVSKE VESTI

V mesecu februarju 1987 so bile v naši organizaciji združenega dela naslednje kadrovske spremembe:

Novi člani naše DO:

Podgoršek Srečko, delavec – jeklarna; Pišek Jure, dipl. ing. strojništva – sektor za PP; Gajser Vitomir, ing. gradbeništva – sektor RRI; Čuješ Ivan, dipl. ekonomist – sektor za kadre; Skale Jožef, delavec – livarna I; Lončarič Alojz, delavec – jeklarna; Vodišek Anton, strugar – MO valji; Vodišek Silvo, delavec – jeklovlek; Jazbinšek Srečko, delavec – jeklarna.

Iz JLA so se vrnili:

Jazbec Anton, strojni ključavničar – jeklarna; Senica Albin, livar in jedrar – livarna II; Zorko Jožef, livar in jedrar – livarna II; Milojevič Radenko, rezkalec – obrat strojnega vzdrževanja

Sporazumno z DO sta odšla:

Koželj Marko, livar kalupar – livarna II; Pecigus Franc, el. mehanik – elektroobrat.

Samovoljno so zapustili DO:

Bosnić Sejad, pridobivalec kovin – jeklarna; Planko Branko, delavec – valjarna II; Golob Ludvik, slikopleskar – GKSG.

V poskusni dobi je odšla:

Petrovič Snežana, natakaraica – DPG.

UPOKOJENI

ROMIH Jože, rojen 14. 3. 1932, stanujoč Laška vas 2/a, pošta Štore. V železarni je bil zaposlen 32 let. Sprva je delal v livarni II, nato v TOZD KK kot kontrolor. Dela in naloge kontrolorja je opravljal vse do upokojitve.

31. 1. 1987 je bil redno upokojen.

UPOKOJENI

PERPAR Oto, rojen 24. 7. 1929, stanujoč Kovinarska 6, p. Štore. V železarni se je zaposlil takoj po končani učni dobi leta 1946. Z manjšimi prekinitvami si je leta 1951 ponovno pridobil lastnosti delavca naše DO, vendar je kmalu nato odšel v JLA. Po vrnitvi je delal

v laboratoriju kot laborant. Od leta 1970 dalje pa je opravljal zahtevna livarska dela v Livarni I.

18. 2. 1987 je bil redno upokojen.

PUNGERŠEK Justina, rojena 16. 2. 1932, stanujoča Laška vas, p. Štore. V železarni se je zaposlila leta 1961. Sprva je delala na delih in nalogah servirke. Kmalu je bila prerezporejena na dela izmenske kuharice v TOZD DPG; od leta 1980 pa je pripravljala toplo-hladne obroke.

16. 2. 1987 je bila predčasno upokojena.

KLAJNŠEK Albin, rojen 27. 12. 1926, stanujoč Cesta kozjanskega odreda 8, p. Štore. Prva njegova zaposlitev je bila v KLO Šentjur. V letu 1950 se je zaposlil v naši delovni organizaciji kot referent v kadrovski službi. Že leta 1951 pa je bil premeščen v DS za komercialne posle – skladiše nabave na dela in naloge materialnega knjigovodje. Kmalu je bil prerezporejen na dela in naloge vodja skladišča nabave, katera je opravljal vse do upokojitve.

12. 2. 1987 je bil redno upokojen.

ROPERT Alojz, rojen 6. 6. 1934, stanujoč Javorje 37, p. Gorica/Slivnici. Prva njegova zaposlitev v žele-

zarni je bila od leta 1951 do 1952. Nato je odšel v JLA. V letu 1956 si je ponovno pridobil lastnosti delavca naše DO. Delal je v Valjarni I kot vozač gredic, vtikalec II. ogrodja in bolj zahtevna valjarska dela.

12. 2. 1987 je bil redno upokojen.

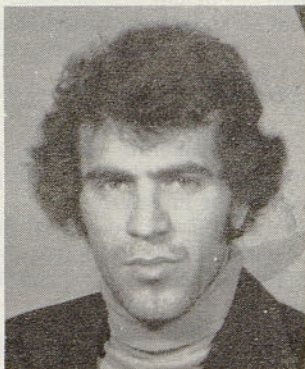
KOVAČIČ Stanko, rojen 13. 7. 1929, stanujoč Kostrivnica 52, p. Šentjur. V Železarni Store se je zaposlil leta 1962. Dolga leta je delal v šamotarni na delih zbiralca materiala, drobilca in ročnega oblikovalca. Zaradi ukinitve obrata je bil premeščen v nadzorno službo na opravljanje vratarskih del glavne vratarnice.

28. 2. 1987 je bil predčasno upokojen.

CERINŠEK Franc, rojen 17. 12. 1931, stanujoč Pečovje 13b, p. Štore. V železarni se je zaposlil leta 1954 kot izpraznilnik v livarni. Kmalu je bil premeščen v TOZD Valjarna I. V tej TOZD je opravljal dela in naloge zabijača, izdelovalca etiket, adjusterja in upravljal s koračnimi hladilnimi klopni in hidravličnimi škarjami.

28. 2. 1987 je bil redno upokojen.

JASHARI Jusuf, rojen 12. 2. 1954, stanujoč Baine, p. Podujevo. V železarni se je zaposlil leta 1975 kot

posluževalec drob. rude v TOZD Elektroplavž. Leta 1977 je odšel na odslužitev vojaškega roka, potem si je ponovno pridobil lastnosti delavca v istem TOZD na delih in nalogah sinterista.

3. 2. 1987 je bil invalidsko upokojen.

PLANK Jože, rojen 24. 1. 1931, stanujoč Kompole 109, p. Štore. Vso delovno dobo je bil zaposlen v naši DO. Delal je v TOZD Livarna II kot livar kalupar, jedrar, skupinovodja jedrarjev in nazadnje kot vodja delovne izmene v jedrarni.

12. 2. 1987 je bil invalidsko upokojen.

MLAKAR Bogomir, rojen 17. 11. 1931, stanujoč Stopče 8, p. Grobelno. Prva njegova zaposlitev v železarni je bila leta 1946. Po odsluženju vojaškega roka si je ponovno pridobil lastnosti elavca v železarni kot kurjač lokomotive v energetskem oddelku. Leta 1959 je bil premeščen v TOZD Transport na dela in naloge strojevodje. Pred upokojitvijo pa je opravljal dispečerska dela želez. transporta.

18. 2. 1987 je bil predčasno upokojen.

ŽERDONER Jurij, rojen 8. 4. 1927, stanujoč Zastranje 8, p. Smarje. Vso delovno dobo je delal v naši delovni organizaciji. Sprva je delal v valjarni od leta 1958 dalje pa pri gasilcih kot gasilec reševalec, nato je bil vzdrževalec in skrbnik opreme. Pred upokojitvijo je opravljal gasilska dela in vožnje gasilskega avtomobila.

28. 2. 1987 je bil redno upokojen.

(Nadaljevanje na 8. strani)

ARNEJČIČ Martin, rojen 27. 2. 1933, stanujoč Lipica 1, p. Šentjur. V železarni se je zaposlil leta 1954 kot jedrar v livarni. Kmalu je bil premeščen v TOZD Valjarna II na dela čistilca gredic. V istem TOZD je opravljal še dela in naloge zabi-jača, žarilca, ogrevalca koračne peči in nameščevalca valjanca v kalibre I. valj. ogradja ter urejevalca armature.

14. 2. 1987 je bil redno upokojen.

ZALOKAR Jože, rojen 27. 8. 1930, stanujoč Vezovje 15, p. Šentjur. prva njegova zaposlitev je bila v rudniku Zagorje. Leta 1961 se je zaposlil v železarni. Kratek čas je delal v TOZD Transport, nato v Valjarni I in od leta 1977 dalje v TOZD MO na delih in nalogah transportnega delavca. Pred upokojitvijo pa je ročno obdeloval ter dodeloval odlitke.

20. 2. 1987 je bil predčasno upokojen.

PERC Konrad, rojen 9. 1. 1932, stanujoč Lažiše 31, p. Dobje. V naši delovni organizaciji se je zaposlil leta 1963 v Valjarni I. Vso delovno dobo je delal v tej TOZD kot zabi-jač, adjuster, etiketazer in zopet dela in naloge adjusterja gotove proizvodnje.

14. 2. 1987 je bil predčasno upokojen.

Zahvala

Ob boleči izgubi nepozabnega moža, očeta in starega ata

IVANA ŠAFRANA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so pomagali ob zadnjem slovesu. Hvala Železarni Štore za darovane vence, pevcem za zapete žalostinke in govorniku za izrečene poslovilne besede.

Hitro ozdravi!

Tako so zaželeli predstavniki družbenopolitičnih organizacij Krajevne skupnosti v Štorah, tov. Lamut Marija, Janžekovič Srečko in Markovič Rajko, ko so obiskali mojo bolno ženo za Novo leto 1987 in ji prinesli darila. Nato topel stisk roke in prijazno kramljanje o teži bolezni, ki je tako iznenada prišla v hišo. Zares enkratni doživljaj sem občutil v sebi, saj kot bolnik nisi pozabljen in naša socialistična družba skrbi tudi za obnemogle. Prav tako je za praznik žena (8. marec) obiskal ženo predstavnik družbenih organizacij Krajevne skupnosti Štore, tov. Tone Planinšek, ji zaželel hitro okrevanje in ji izročil darilce. Še eno presenečenje in kaj naj za konec rečemo drugega, kot najlepša hvala vsem obiskovalcem, kakor tudi vsem organizacijam, ki tako budno spremljajo mojo bolno ženo Pavlo.

Tajnikarjevi

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se prisrčno zahvaljujem vsem sodelavcem, OOS, IDG, tovarišu Janezu Klakočerju in Službi varstva pri delu za praktična darila, ki mi bodo trajni spomin.

Zahvala velja tudi predsedniku industrijskega gasilskega društva Železarne Štore tovarišu ing. Slavku Plevniku ter tovarišu ing. Saši Pisancu za poslovilne besede.

Še enkrat najlepša hvala vsem, ki ste prispevali za nabavo praktičnega darila.

Jurij Žerdoner

ZAHVALA

Ob zadnjem koraku iz moje delovne sredine sem bila deležna izredne pozornosti s strani mojih sodelavk in sodelavcev kakor tudi vodstva in pa mojih bivših (sedaj že upokojenih) sodelavk.

Hvala tudi vsem mladim, ki se zaradi razdrobljenosti našega kolektiva skoraj ali pa sploh nismo poznali, vsi pa ste prispevali za tako lepo in prisrčno odhodnico kakor tudi za lepo in dragoceno spominsko darilo.

Prijetno so me presenetili tudi uslužbenci kadrovske službe s svojo prisotnostjo in lepim darilom, ki mi bo v trajen spomin. Takšne pozornosti res nisem pričakovala.

Vsem še enkrat prisrčna hvala!
Justi Pungaršek

Hvala Gasilskemu društvu za opravljen sprevid, krajevni skupnosti za govor in venec.

Hvala tudi Zvezi borcev za pomoč, vsem sosedom in župniku Brglezu Viliju za lepo opravljen obred.

Vsem še enkrat hvala!

Žalujoči: Žena Justina, otroci z družinami in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi dragega moža, ata in starega ata

LEOPOLDA JELOVŠKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, darovali vence in cvetje. Iskrena hvala godbi, gospodu župniku za opravljeni obred in tov. Knezu za poslovilne besede ob odprtemu grobu.

Vsem še enkrat hvala.

Žalujoči žena Marija, sin Franci, hčerki Marica in Cvetka z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene

LJUDMILE ŽOHAR

se iskreno zahvaljujem vsem prijateljem, sodelavkam in sodelavcem ter sosedom, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in izrekli sožalje.

Posebna zahvala sindikalni organizaciji, godbi na pihala, hišnemu svetu ter govornikom za poslovilne besede.

Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in spoštovali.

Žalujoči mož Vili s hčerko Meto z družino

SANKAŠKA TEKMA

Prva sobota v februarju, na koledarčku označena kot delovna. Takoj po službi, morda še uro pred koncem šihata, bo treba pohiteti domov in se potem odpraviti na start sankajske tekme, napovedane za tretjo popoldansko uro.

Lep zimski dan z mnogo snega je 7. februarja zvalil na ciljno ravnino lansko leto prvič preizkušene proge pod Ožbičem na Pečovju množico gledalcev in 80 tekmovalcev (med njimi 11 deklet). V sodelovanju z oddelkom za rekreacijo Železarne je tekmo organizirala in izvedla sankajska sekcija. V pravem tekmovalnem vzdušju sta pri moških pobrala lovorike tudi lani najboljša Pungaršek Jani (KK) in Šepetavc Marjan (tekmoval za DSSS), med njiju pa se je kot drugi »vrinil« Dobrajc Jani (Jekl-Transport).

Najbolj uspešna pri dekletih je bila Šuster Cveta, za njo Mernik Slava, Mastnak Lidija in Kovačič Rozika, vse štiri iz DSSS, Gajšek Rozika iz Livarne je bila peta. Na cilj so prišli vsi tekmovalci, nekateri pač malo pozneje po atraktivnih (za gledalce) vmesnih postankih. Tudi čaj je dobil vsak udeleženelec, za dinarje pa je bilo moč dobiti klobaso in še kaj. Pravo »ohceto« vzdušje za delavčev zdrav duh in telo!

Jok

Zmagovalna ekipa

ŠTORSKI ŽELEZAR – glasilo OZD Slovenske železarne ŽELEZARNA ŠTORE – izhaja 2-krat mesečno – Uredniški odbor: Tomažin Ana, Verbič Stane, Kragelj Jože, Marolt Boris, Kocman Vojko, Renčelj Vlado, Grosek Rajko – odgovorni in glavni urednik Pungaršnik Oto. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (Št. 421 – 1/72 z dne 20. 2. 1974) – tisk Aero Celje – TOZD Grafika – rokopisov ne vračamo.